

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 42

Ptuj, 13. novembra 1921

III. letnik

Naša mobilizacija.

Sedaj ko se naši vpoklicani vojaki zopet vračajo domov, se lahko vprašamo in razložimo, zakaj je vlada mobilizirala del naše vojske in kaj je s tem dosegla.

Nasledstvene države po nekdanji monarhiji še nikakor niso prišle do polnega miru. Zlasti naša Jugoslavija ima še precej nasprotnikov zunaj sebe, katerim ni prav kaka močna, trdna in urejena Jugoslavija. Prav jim to ni zato, ker bi one sosede rade živele na naš račun. Mi bi naj se pošteno trudili in delali, oni pa imeli največjo korist od nas. Zato je v njihov prid, če že ne morejo razbiti naše države, da jo čim bolj slabe.

Najhujša nasprotnica je Italija. Navidezno se nam hlina, kadar gre za to, da nam prodaja svoje slabo blago za drag denar, od nas pa kupuje živino in les po ceni. Našega denarja in cenega blaga se Italija ne brani. Ali kadar se hočemo otesti nekoliko laške vsiljivosti, pa nam zahrbtni Lah pokaže zobe. Sam se tega ne upa, zato pa nahujška divje Arnavte, da napadajo naše kraje in silijo tako našo vlado k obrambi.

Dolgo so delali Arnavti preglavice naši vladi, dokler se ni zbral del naše vojske ter šel nad nje. Sedaj so se seveda Arnavti umaknili v svoje težko pristopno gorovje. Naša vojska bi lahko zavzela važne kraje in preprečila vedno napadanje Arnavtov. Tu pa zopet sitnari Italija in se zavzema za Arnavte pri antanti. Ali to pot je morala antanta vsaj nekoliko ugoditi tudi nam ter dovoliti, da se ponekod popravijo meje nam v prid.

Drug nasprotnik so Madžari. Ti bi s svojim Karlom Habsburškim obnovili, oziroma ustvarili kako madžarsko kraljestvo. Ker je njih samih premalo za to, hočejo pritegniti k temu vsaj del sosednih držav, nekaj naše Jugoslavije, nekaj Češkoslovaške, nekaj romunske. Saj še dobro vemo, kako so morali nekdanj Hrvati plačevati davke pa jih pošiljati v Badimpešto, odkoder so le drobce dobivali

Stari Poetovio.

Predaval dr. Vladimir Travner.

Nadaljevanje.

Najvažnejša je bila seveda cesta, ki je vodila v Italijo, v središče države. Šla je od današnjega Hajdina v ravni črti proti Pragerskemu, kjer je bila nekako ob železniški progi Maribor-Slov. Bistrica meja med Panonijo in Norikom. V bližini Pragerskega pri Sv. Lovrencu na Dr. p., kjer se še sedaj nahajajo rimske razvaline, ali pa pri Šikoli, je bila Mutatio Pultovia, kjer so se menjavali konji, pošte, mogoče spominja na to postajo še sedaj ime potoka in vasi Pulska. Tukaj se je odcepila cesta, ki je šla proti današnjemu Mariboru v Bednari (Windenau), in ob Dravi so se nahajale majhne naselbine, katerih imena niso znana. Glavna cesta pa je šla skozi Slov. Bistrico in Konjice, kjer ste bili naselbini neznanega imena, v Celje

za svoje potrebe. Slovani in Romuni so delali za Madžare, Madžari pa uživali njihove žulje in se ponašali pred svetom.

Take povrnitve obmejne države ne morejo pripustiti. Ker pa se Madžari za ustne proteste le malo ali nič ne zmenijo, so morale države v dejanju, z oboroženo silo pokazati, da hočejo na vsak način preprečiti vsake pustolovščine.

Z delno mobilizacijo so sosedne države dosegle svoj namen. Karel je izginil in se menda ne povrne več. Mala antanta ohrani pridobitve po razsulu avstrijske monarhije.

Ljudem mobilizacija ni bila po godu. Razumemo jih. Saj so v svetovni vojni dosti trpeli in nikdo si ne želi tistih strašnih časov. To ve tudi naša vlada, ki si gotovo ne želi zopet nove vojske. Ali prav da se ohrani mir, moramo pokazati svojo resno voljo in pripravljenost, da že v kali zadušimo vsak poskus, ogroziti mir. Baš radi miru moramo biti pripravljeni doprinesti manjšo žrtev ter se odzvati vpoklicu. Mi pustimo sosede pri miru, ali če nas hočejo oni izzivati, jim tudi mi pokažemo, da se jih ne ustrašimo, nego da hočemo krepko braniti svojo domovino.

Občinsko sodišče za pobijanje draginje v Ptuj.

Da bode moglo sodišče res vršiti svojo dolžnost, je v prvi vrsti potrebna podpora občinstva, ker brez podpore občinstva obojiti konsumentov sodišče samo ne more zasledovati ali izslediti izkoriščevalcev današnjih nurejenih gospodarskih razmer. Da bode občinstvo o delokrogu sodišča informirano, prinašamo izvleček najvažnejših prestopkov, ki jih sodišče za pobijanje draginje zasleduje in kaznuje. Kdor nima označenih cen življenjskih potrebščin v trgovini ali na trgu ali jih noče izobesiti na vidnem kraju, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor kopiči življenjske potrebščine v večji količini nego jih sme po obsegu svoje trgovine običajno imeti, se kaznuje z zaporom

(Celea) in čez Atrans, t. j. Trojana, v Emono (Ljubljano), v Italijo.

Druga zveza s Celejo je šla iz Gor. Hajdine po današnji okrajni cesti v Podlož in Sestrže do Dravinje, potem pa ob Dravinji do Poličan in odtod čez Gabrnik-Mestinje-Ponikvo in Teharje v Celje. Ta cesta sicer ni imenovana v seznamu rimskih cest, ohranila pa se je bolje, kakor glavna cesta.

Cesta v Flavio Solvo, ki je šla ob desnem bregu Drave, Sv. Jenz na Dr. p., je bila večja rimska naselbina. Tu so se našli rimski napisi in ena Jupiterjeva soha. V bližini je bil most čez Dravo, od koder je vozila cesta ob levem bregu Reke k Sv. Barbari pri Vurbergu, kjer so se nahajali kamnolomi, in odtod čez Slov. gorice proti Špilju.

Proti jugu je vodila cesta mimo Turniš v Št. Vid, kjer je bila naselbina, kakor nam kaže spomenik M. P. Klasika, ki se je tukaj našel. Odtod je šla cesta čez Haloze t. j. collis (Kolloš) griči, v Krapinske toplice, katere so uporabljali že Rimljani. Mnogo bolj

od 1 meseca do 1 leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev. Kdor naredi potrebščine nerabne, da bi zmanjšal njih količino ali omejil njih prodajo, ali kdor ponuja višjo ceno od navadne, zato da bi si pridobil prvenstvo med knpovalci, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 50.000 dinarjev

Kdor prodaja življenjske potrebščine preko cen, ki so določene, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 50.000 dinarjev.

Kdor prodaja življenjske potrebščine preko cen, ko se določene, se kaznuje z zaporom od 1 meseca do 1 leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev.

Isto kazen dobi, kdo krivo tehta ali zmanjšuje porcije pri prodaji.

Kdor kupuje življenjske potrebščine plačevaje višje cene nego jih je določil občinski odbor, se kaznuje z zaporom 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor se bavi z verižno trgovino življenjskih potrebščin ali se spušča v druge nečedne špekulacije, ki merijo na podraževanje cen življenjskih potrebščin, se kaznuje z zaporom od 6 mesecev do 5 let in v denarju od 50.000 do 200.000 dinarjev.

Za življenjske potrebščine se smatrajo: hrana (semkaj spadajo tudi živali, namenjene za klanje), obleka, obutev, kurjava, razsvetljava in milo kakor tudi material za izdelovanje teh predmetov.

Gospodarstvo.

Nekaj opazk k sadnemu ogledu v Ptuj.

V 37. št. tega lista sem povabil posestnike-sadjarje, da mi gredo na roko pri priveditvi sadnega ogleda v Ptuj. Tem pozivu so se hvalevredno odzvali sledeči gospodje: Franjo Mihelić iz Dubrave pri Zavrću s posebno lepo in številno zbirko sadja, nadalje oskrbnik Majcen iz Podlehnik, gospodarski

važna je bila cesta, ki je vodila na severni strani Drave v Stojnce, kjer se je nahajala, kakor kažejo razvaline, mala naselbina. Most čez Dravo se je nahajal med Borlom in Zavrčem, nekako tam, kjer je sedaj brod pri Gajevcih. Tu se je nahajala postaja Ramista. Odtod je šla cesta ob Dravi navzdol v važni Syrmium, današnje Mitrovico v Sremu.

Zveza z Vindobono (Dunaj) in Carnuntum (Petronel) ob Donavi je šla po sedanji cesti v Ormož. Ob Pesnici pri Forminu, t. j. ravnatom, kjer se približujejo Slov. gorice najbolj Halozam, je stala majhna utrdba, ki je varovala prehod iz ogrske ravnine. Domneva se, da znači Formin isto kakor Forum minus, t. j. manjši trg. Blizu Ormoža je bila postaja „In medio curto“, očitno središče ptujskega mestnega okraja. Na Humu med Ormožem in Središčem se rimska cesta še dobro pozna. Pri Središču, kjer je stalo neko poslopje, se je obrnila cesta proti severu.

Prilčno po današnji cesti v Ljutomer je vodila cesta mimo Rogoznice čez Slov.

Št. Licejska knjiznica
Ljubljana

(v starem
vzu), pritičje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.